

КОНСУЛЬТАЦІЯ
ДЛЯ БАТЬКІВ

ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ ДІТЕЙ 5-6 РОКІВ

У п'ять років дитина вже відноситься до старшим дошкільнятам. У цьому віці у малюка зароджуються ключові риси характеру, тому вже зараз можна передбачити, яким людиною стане ваша дитина.

Мислення дитини характеризується ситуативністю. Вона думає тільки про сьогоднішній комфорт і не обтяжує себе роздумами про завтрашній день.

У дітей 5-6 років виникає власну думку практично з кожного питання, і вони прагнуть його або оскаржувати. Батькам здається, що дитина дуже впертий, але він все одно чекає від дорослих позитивної оцінки своїх дій.

З'являється усвідомлення, сприйняття себе як окремої людини, особистості, він також співвідносить себе з оточуючими. Хоча раніше розглядав себе лише крізь призму батьківських оцінок. Набуває значення його зовнішній вигляд і статеві приналежності.

ФІЗИЧНИЙ РОЗВИТОК

- дитина ходить на п'ятах, шкарпетках, на тильній стороні стопи, з високо піднятими колінами, широкими, приставними кроками, змінює темп і напрямок ходьби;
- бігає в різних напрямках і темпі;
- чергує руху між собою;
- ловить, кидає, відбиває, перекидає, закидає м'яч;
- стрибає на двох ногах на одному місці, з просуванням вперед, назад, в сторони, у висоту, у довжину, через перешкоди;
- стрибає на одній нозі, зі зміною ніг;
- зістрибує з висоти;
- повзає різними способами;
- виконує елементи спортивних ігор, наприклад, бадмінтон, хокей, теніс, футбол, фігурне катання і т.д.

ДРІБНА МОТОРИКА

Руки рук дитини до 6 років злагоджені і точні, він здатний повністю їх контролювати:

- ✓ **правильно тримає ручку, олівець і пензлик;**
- ✓ **ліпить складні фігури з пластиліну з використанням дрібних деталей – очі, лапки, хвостик;**
- ✓ **вирізає ножицями по контуру фігури, не виходячи за нього;**
- ✓ **збирає дрібні предмети по одному;**
- ✓ **засилює нитку в голку, пришиває самостійно гудзик;**
- ✓ **проводить прямі і хвилясті лінії, не відриваючи олівця від паперу;**
- ✓ **по клітинках домальовує відсутню половину симетричного зображення.**

СОЦІАЛЬНО-МОРАЛЬНЕ І ОСОБИСТІСНИЙ РОЗВИТОК

- вітається, прощається, дякує;
- прагне до співпереживання, захист, розумінню з боку дорослих;
- виявляє почуття прихильності і симпатії до людей;
- проявляє навички взаємодії з дітьми;
- активно включається в спільну з однолітками ігрову, пізнавальну та творчу діяльність;
- діє за словесною інструкцією, завданням дорослого;
- знає деякі пам'ятки своєї країни і міста (села);
- проявляє вольові зусилля при подоланні труднощів.

МИСЛЕННЯ

- Легко орієнтується в просторі, швидко адаптується в незнайомих місцях.
- Має початкові географічні відомості: знає назву і столицю своєї країни, називає інші країни та їхніх мешканців (Америка – американці, Англія – англійці).
- Вміє визначати час не тільки по цифровому табло, але і стрілковим.
- На малюнках знаходить до 10 малопомітних відмінностей.
- Порівнює предмети за висотою або довжині, ширині або глибині.
- Здатний відтворити друковані літери. Прописні букви діти 6 року життя, як правило, не вміють писати. Фахівці не радять самотійно вчити цьому: дитина повинна тримати ручку при письмі правильно, від цього залежить його почерк.
- Роблячи висновки про розумові процеси дошкільника, фахівці оцінюють не тільки загальні показники, але й окремі критерії.

ЛОГІЧНЕ МИСЛЕННЯ

Логіка до цього віку досить розвинена, і іноді доводиться тільки дивуватися суджень вчорашнього малюка. Він викладає свої думки точно і ясно, стежить за ходом власних міркувань. Любить всілякі логічні ребуси та загадки, сам із задоволенням придумує цікаві задачки:

- підбирає узагальнююче слово до ряду предметів і, навпаки, може поширити слово однорідними;
- виділяє «зайвий» предмет у запропонованому ряду, становить подібні ряди слів самостійно;
- знаходить причинно-наслідкові зв'язки в навколишніх явищах;
- робить власні висновки і узагальнення з побаченого і почутого.

МАТЕМАТИЧНІ ЗНАННЯ

Для вступу в перший клас шестирічний малюк повинен продемонструвати наступні знання та вміння:

- без праці дорахувати до 10 (можливо, і більше) і назад;
- точно визначити кількість предметів в межах знайомих цифр;
- знати графічне зображення цифр, писати їх самостійно;
- самостійно порівнювати кількість предметів в межах 3-5 одиниць;
- розв'язувати прості приклади на додавання і віднімання (найчастіше на наочному матеріалі);
- знати багато геометричні фігури, в тому числі і складні, зображати їх на папері.

ОБРАЗНЕ МИСЛЕННЯ

Дитина в 6 років починає мислити творчо, він вже працює не за зразком, в його голові виникають власні образи. Так створюються фантастичні тварини з пластиліну і паперові замки, намальовані картини і мозаїчні візерунки. З конструктора або безлічі кубиків він споруджує будівлі і вежі не за схемою, а по своїй уяві.

Шестирічні діти люблять грати з піском. Тільки тепер вони будують цілі міста з підземними ходами і тунелями, викопують траншеї і ставки, прикрашаючи їх природними матеріалами.

Почуті казки або розповіді дитина може доповнювати своїми подробицями або повністю переробити їх. Це не означає, що він забув або переплутав, це свідчення його розвивається фантазії і творчого мислення.

ЗНАННЯ ПРО НАВКОЛИШНІЙ СВІТ

Уявлення про світ досить широкі та постійно поповнюються новими даними, взятими з прогулянок, розповідей дорослих, з книг, картинок і малюнків:

знає всі предмети, які його оточують, без запинки називає і показує їх;

за описом, головним відмінним рис вгадує будь-які знайомих предметів;

самостійно виділяє важливі складові в предметі або явищі;

знає багатьох тварин і птахів, їх дитинчат;

може назвати диких і домашніх тварин, зимуючих і перелітних птахів;

розрізняє дерева і чагарники, пам'ятає їх назви, знаходить і показує їх на прогулянці;

знає і називає по черзі часи доби, дні тижня, назви місяців і пори року.

УВАГА І ПАМ'ЯТЬ

Всі психічні процеси у 6 років розвинені практично повністю, з кожним роком вони будуть тільки вдосконалюватися. Дитина вже здатна концентрувати увагу на одному занятті до 20 хвилин за умови, що воно йому цікаво. В основному ж для продовження потрібно п'ятихвилинну перерву, за який дошкільник відпочиває і відволікається, після чого завершує розпочату справу.

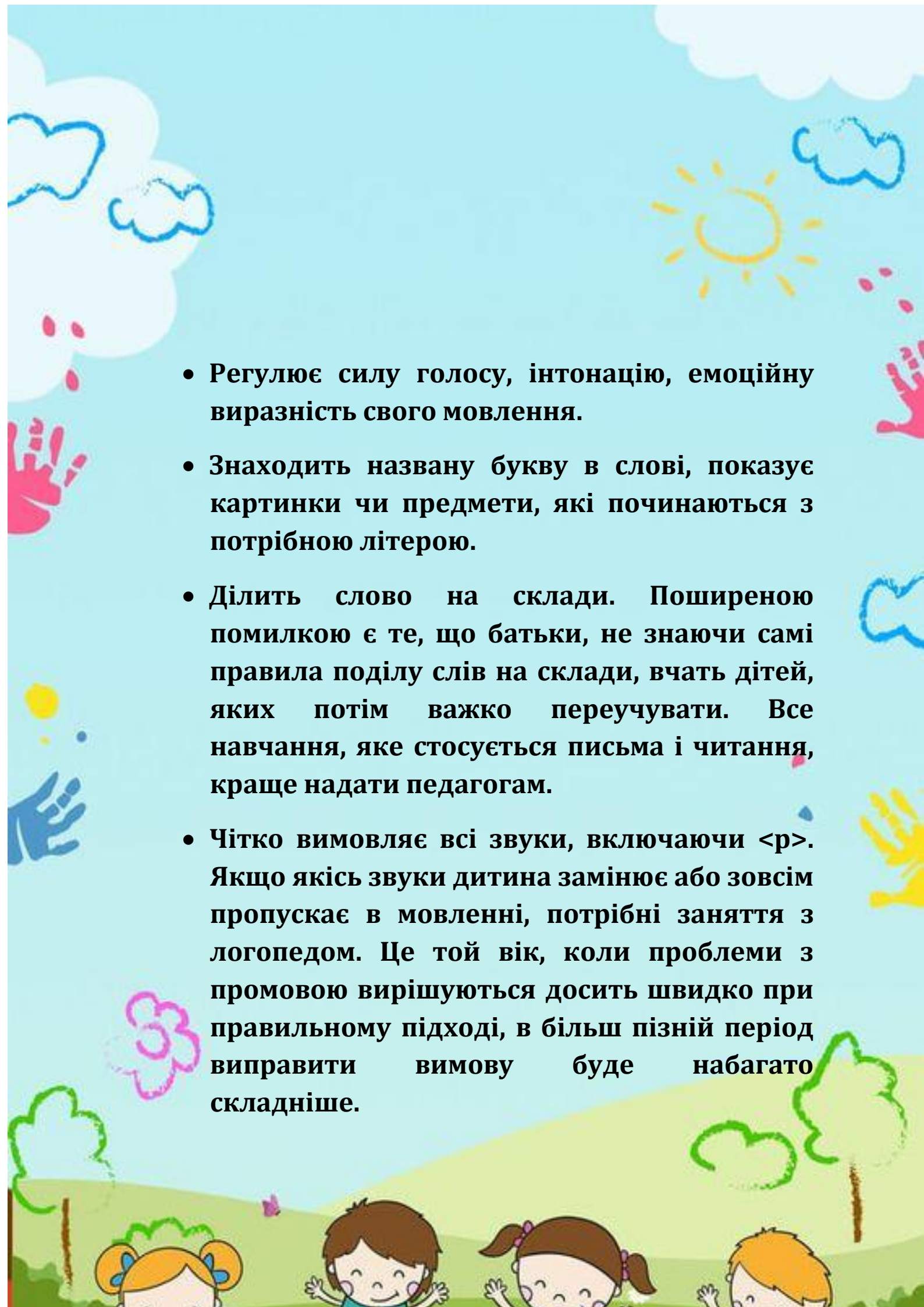
Над мимовільної пам'яттю починає переважати довільна пам'ять. Дитина навмисно повторює кілька разів рядки з вірша, щоб запам'ятати його, так само він чинить з незнайомими словами. Дитина здатна запам'ятати і розказати об'ємні вірші з виразом, переказати нещодавно почуту казку або дитячий розповідь. З 10 слів, вимовлених дорослим, відразу ж повторить до 7 слів, а через деякий час – до 5.

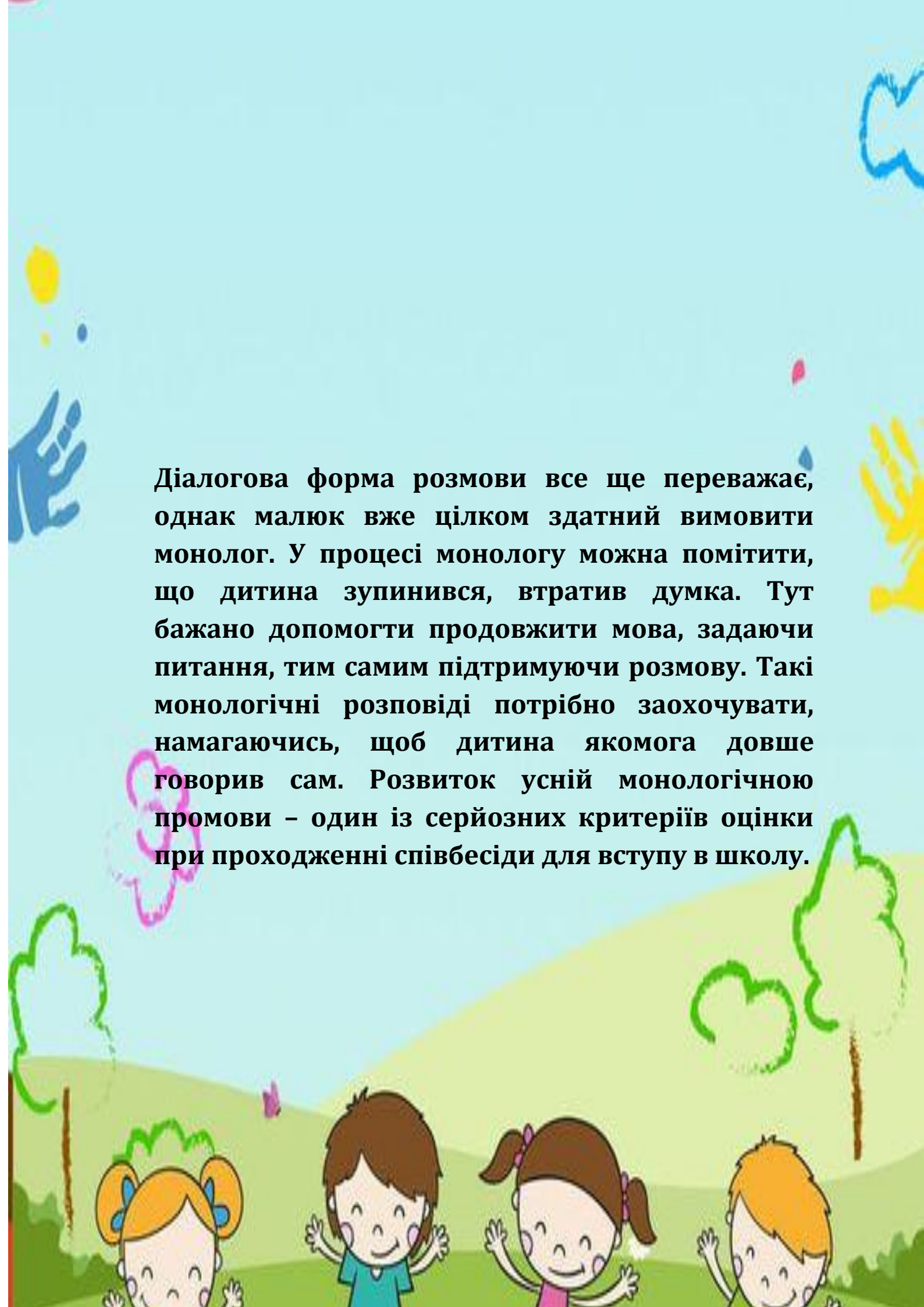

МОВА

Активний словниковий запас дитини досить великий і різноманітний. Його мова зрозуміла оточуючим. Багато шестирічні діти вже вміють читати по складах, хоча назвати це абсолютною нормою не можна. Однак у цьому віці вони повинні знати всі букви та вміти відрізнити їх від звуків, на названу букву називати слово. Мовленнєві навички, за якими визначають, що дитина повинна вміти говорити в 6 років, зводяться до наступного:

- Використовує слова всіх частин мови, будує складні синтаксичні конструкції, використовуючи однорідні члени, складні речення, причетні обороти.
- Володіє синонімами, може утворювати зменшувально-пестливі слова, замінює повторювані слова займенниками.

-
- Регулює силу голосу, інтонацію, емоційну виразність свого мовлення.
 - Знаходить названу букву в слові, показує картинки чи предмети, які починаються з потрібною літерою.
 - Ділить слово на склади. Поширеною помилкою є те, що батьки, не знаючи самі правила поділу слів на склади, вчать дітей, яких потім важко переучувати. Все навчання, яке стосується письма і читання, краще надати педагогам.
 - Чітко вимовляє всі звуки, включаючи <р>. Якщо якісь звуки дитина замінює або зовсім пропускає в мовленні, потрібні заняття з логопедом. Це той вік, коли проблеми з промовою вирішуються досить швидко при правильному підході, в більш пізній період виправити вимову буде набагато складніше.

Діалогова форма розмови все ще переважає, однак малюк вже цілком здатний вимовити монолог. У процесі монологу можна помітити, що дитина зупинився, втратив думка. Тут бажано допомогти продовжити мова, задаючи питання, тим самим підтримуючи розмову. Такі монологічні розповіді потрібно заохочувати, намагаючись, щоб дитина якомога довше говорив сам. Розвиток усній монологічною промови – один із серйозних критеріїв оцінки при проходженні співбесіди для вступу в школу.